



SUNDSVALLS TIDNING

6 | Nyheter



Mystiska skärskador på häst oroar

10 | Nyheter



Han håvade in 60 kilo prima strömming

27 | Kultur



Smakstart för musikveckan i Stöde kyrka

30 | Sport



ST listar våra 20 främsta OS-hopp

Tips: 060-197164, tips@st.nu eller sms 72060

Tisdag 24 juli 2012

Tisdag 24 juli 2012

2
SUNDSVALLS TIDNING



27 **Allt ljus på Stöde**

Sundsvallsfödda sopranen Lisa Henningssohn var en två sångerskor när Stöde musikvecka drog igång i går kväll. Katerina Giannitsioti spelade cello. FOTO: MATTIAS MYDE

Stöde musikvecka

Hög nivå redan den första dagen

RECESSION

Stöde kyrka
Frösöblomster - Du fria,
fjällhöga nord...
Lisa Henningssohn, sopran,
Melinda Paulsen, mezzosopran, David Schultheiss och Janis Olsson, violin, Katerina Giannitsioti, cello, Mona Kontra och Lars Jönsson, piano.
Musik av: Wilhelm Peterson-Berger, Bo Linde, Jörgen Dafgård, Margareta Hallin med flera.

Sjunde årgången av Stöde kammarmusikvecka inleds i går. Men i stället för den traditionella pianoaftonen gick startskottet med ett fullödigt kammarmusikprogram – med enbart norrländsk musik och med Wilhelm Peterson-Berger som huvudgestalt, vid sidan av kompositörerna till kvällens två uruppföranden, hovsångerskan Margareta Hallin och Sundsvallsfödde Jörgen Dafgård.

Här bjöds nu inte bara den folkkäre PB, även om Mona Kontra inledde med att mjukt men osentimentalt spela de mest kända Frösöblomstren, och även om "Fyra visor i folkton" passade utmärkt till Lisa Henningssohns lyriska, tillrändande sopran, så blond och nordisk i klangen.

En av konsertens höjdpunkter blev hans tonsättningar av Nietzsche-dikter, mer inåtvända och komplexa än den nordiska folktonen. Här hade vi en PB på väg mot högroantiken och Melinda Paulsen med sitt kraftfulla mellanregister och sin härliga volym, samt den ständigt smidige, mjuke Lars Jönsson, höll här publiken i ett musikaliskt grepp som nästan fick den att tappa andan.

Ett huvudnummer blev även PB:s okända violinsonat, där förstagångsbesökaren i Sverige, violinisten David Schultheiss, också tycktes så nordisk och blond i sitt spel när han lotsade publiken genom alla PB:s kända och okända sidor: ljuvt solglitter, vilda danser, högroantiska utgjuter och lite modernism.

Jörgen Dafgård's lilla pianostycke Snösmältning tycktes måla slumpmässigt fallande droppar och ibland större sjök av snö som ger sig av från grenar och tak.



Sundsvallsfödda sopranen Lisa Henningssohn uruppför Margareta Hallins tonsättning av Oscar Levertins dikt "På judiska kyrkogården i Prag" tillsammans med pianotriön Janis Olsson, Katerina Giannitsioti och Lars Jönsson.

Och i Margareta Hallins "På judiska kyrkogården i Prag" – där den välkända strofen "På vårdarne läggs sten!" ingår – tog Lisa Henningssohns röst väl upp det klagande momentet i den svarta sången, som berättar om tunga liv, malande grottekvavarna och skärande tragik.

Bo Lindes "Sonata a tre" är mörk och skulle med ett uppgivet spelsätt ha varit dystert. Nu laddade pianotriön istället allvarstonerna fulla med expressivitet, framvällande kraft och övertygelse.

Av Härnösandsfödde Ivar Henning Mankell, farfar till författaren, spelade cellisten Katerina Giannitsioti en skikt fransklingande notturno, där hennes stora klang bar tätt och solitt också i den mättade, milda kvällsstämningen.

Också i år tycks Lars Jönsson ha lyckats förträffligt med sin internationella ensemble. Man njöt av det självklara samspillet, den starka inlevelsen och inte minst av kontrasterna mellan så mycket kraft och så mycket tålmodig stillhet som tycktes kunna sträckas

och tänjas gränslöst utan att frasen bryts.

Det var en helgjuten kväll för norrländsk musik, på samma höga musikaliska nivå som vi lärt oss förknippa med musikveckan i Stöde. Och det bästa är att den bara har börjat.



Reporter
Susanne Holmlund
susanne.holmlund@st.nu
060-197278



Fotograf
Mattias Myde
mattias.myde@st.nu
060-197164



Gotharen och konsertorganisten Ulla Olsson tycker att hennes klädstil och fransk 1800-talsromantik passar som hand i hand. Hon är årets organist vid Stöde musikvecka.
FOTO: MARTIN LJUNDRÖM

Goth-organist som älskar romantiken

STÖDE Orgelkonserten är en av Stöde musikveckas traditioner. Men aldrig förr har den spelats av en goth-organist.

Konsertorganisten Ulla Olsson älskar fransk 1800-talsmusik och tycker att goth-utseende passar perfekt till stämningen av stark känsla och skräckromantik.

Ulla Olsson har studerat i Malmö, Köpenhamn och Paris och efter organistexamen 1981 verkade hon som kyrkomusiker i Lund och Malmö. Men sedan 2002 är hon turnerande konsertorganist och -pianist, och hon har skaffat sig en nisch i tiden.

Under hennes utbildningstid levde 1960- och 70-talens modernism kvar inom svenskt musikliv; en kvardröjande reaktion på den svulstiga och utlevelsefulla romantiken.

– När jag gick i Malmö gällde barock och nutida musik, och det skulle vara sakligt, nyktert och kärvt. Det var på en skolresa till Paris som jag upptäckte fransk romantik.

– Jag fastnade direkt för stämningen i de väldiga katedralerna, det mysteriösa och lite skräckaktiga. Det är musik som man lätt kan relatera till i nutid, som är väldigt filmisk, säger Ulla Olsson.

Anpassar sin stil efter publiken

Hon talar om Tim Burtons filmer, om science fiction och känslorna i 1800-talets gotiska skräckromaner av författare som Edgar Allan Poe och HP Lovecraft. Här hämtar också den moderna subkulturen gothisk inspiration, som bland annat resulterat i dramatisk sminkning och ett mode med mycket svärta.

Ulla Olsson är själv gothare och tycker att bildspråket stämmer perfekt med känslan i 1800-talsmusiken. Hon har gjort goth också av rockmusik, men hon gör inte om musiken: det finns redan mycket att hämta som är sceniskt och stämningsfullt och, när det gäller kyrkomusiken, passar för orglar med romantisk klang. Musiken ska låta som hon ser ut, fast hon anpassar också klädseln efter publiken.

– När jag spelar på en alternativ festival i Umeå är jag en riktig Dark Victorian. När publiken inte är alternativ är inte jag det så mycket heller, men man kan ändå se att jag är gothare, säger hon.

Hon märker att hennes yttre kan bli en bildmässig ingång till musiken.

– Många tror att kyrkomusik är tråkig. Det här är en typ av musik som många kanske inte hade lagt märke till om inte jag hade satt den här prägel på den.

Susanne Holmlund 060-197278

Fotnot: Ulla Olsson spelar i Stöde kyrka i dag klockan 13.00.

Publicerad 24 juli 2012

SUNDSVALLS TIDNING

Ännu en start på hög nivå

Recension Stöde kyrka Frösöblomster – Du fria, fjällhöga nord...**Lisa Henningssohn, sopran, Melinda Paulsen, mezzosopran, David Schultheiss och Janis Olsson, violin, Katerina Giannitsioti, cello, Mona Kontra och Lars Jönsson, piano Musik av: Wilhelm Peterson-Berger, Bo Linde, Jörgen Dafgård, Margareta Hallin m fl**

Sjunde årgången av Stöde kammarmusikvecka inleddes i går. Men i stället för den traditionella pianoaftonen gick startskottet med ett fullödigt kammarmusikprogram - med enbart norrländsk musik och med Wilhelm Peterson-Berger som huvudgestalt, vid sidan av kompositörerna till kvällens två uruppföranden, hovsångerskan Margareta Hallin och Sundsvallsfödde Jörgen Dafgård.

Här bjöds nu inte bara den folkäre PB, även om Mona Kontra inledde med att mjukt men osentimentalt spela de mest kända Frösöblomstren, och även om "Fyra visor i folkton" passade utmärkt till Lisa Henningssohns lyriska, tillrande sopran, så blond och nordisk i klangen.

En av konsertens höjdpunkter blev hans tonsättningar av Nietzschedikter, mer inåtvända och komplexa än den nordiska folktonen. Här hade vi en PB på väg mot högromantiken och Melinda Paulson med sitt kraftfulla mellanregister och sin härliga volym, samt den ständigt smidige, mjuke Lars Jönsson, höll här publiken i ett musikaliskt grepp som nästan fick den att tappa andan.

Ett huvudnummer blev även PB:s okända violinsonat, där förstagångsbesökaren i Sverige, violinisten David Schultheiss, också tycktes så nordisk och blond i sitt spel när han lotsade publiken genom alla PB:s kända och okända sidor: ljuvt solglitter, vilda danser, högromantiska utgjutelser och lite modernism.

Jörgen Dafgårds lilla pianostycke Snösmältning tycktes måla slumpmässigt fallande droppar och ibland större sjok av snö som ger sig av från grenar och tak. Och i Margareta Hallins "På judiska kyrkogården i Prag" – där den välkända strofen "På vårdarne lägg sten!" ingår – tog Lisa Henningssohns röst väl upp det klagande momentet i den svarta sången, som berättar om tunga liv, malande grottekvarnar och skärande tragik.

Bo Lindes "Sonata a tre" är mörk och skulle med ett uppgivet spelsätt ha varit dystert. Nu laddade pianotrion istället allvarstonerna fulla med expressivitet, framvällande kraft och övertygelse. Av Härnösandsfödde Ivar Henning Mankell, farfar till författaren, spelade cellisten Katerina Giannitsioti en skirt franskklingande norturno, där hennes stora klang bar tätt och solitt också i



den mättade, milda kvällsstämningen.

Också i år tycks Lars Jönsson ha lyckats förträffligt med sin internationella ensemble. Man njöt av det självklara samspelet, den starka inlevelsen och inte minst av kontrasterna mellan så mycket kraft och så mycket tålmodig stillhet som tycktes kunna sträckas och tänjas gränslöst utan att frasen bryts.

Det var en helgjuten kväll för norrländsk musik, på samma höga musikaliska nivå som vi lärt oss förknippa med musikveckan i Stöde. Och det bästa är att den bara har börjat.



Susanne Holmlund

060-197278

susanne.holmlund@st.nu